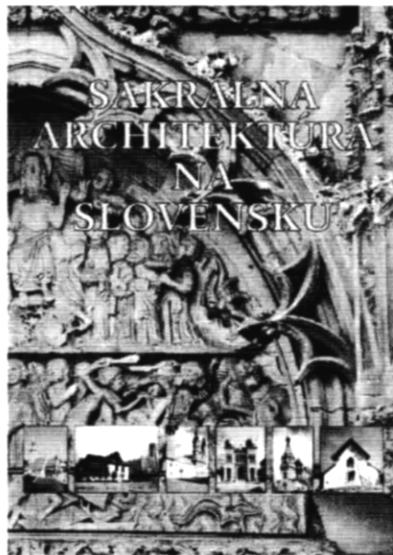

Sakrálna architektúra

Elena Lukáčová a kol.: **Sakrálna architektúra na Slovensku**, Vydavateľstvo KT, Komárno 1996, 210 strán.

V našom prostredí je také množstvo neprebádaných a nepopísaných skutočností, že kdekoľvek sa začne, je čo robiť. Na jednej strane je to šťastie, na druhej strane obrovský dlh nás všetkých voči tomuto prostrediu. Jeden z takýchto dlhov sa podarilo splatiť pracovníkom katedry dejín architektúry Fakulty architektúry STU v Bratislave. Publikáciu o sakrálnej architektúre na Slovensku slávnostne predstavili na Bratislavskom hrade ešte vo februári 1997, a potom bola navrhnutá na najvýznamnejšie ocenenie v oblasti architektúry, Cenu Dušana Jurkoviča. Žiaľ, toto ocenenie nedostala. To však vôbec neuberá na hodnote tomuto výnimočnému a mimoriadne potrebnému dielu. Pod vedením E. Lukáčovej ho vytvoril kolektív autorov v zložení M. Bašo, J. Krivošová, B. Dohnány, J. Hlinický, J. Štibrányi, N. Hrašková a D. Šoltészová.

Úvod knihy je venovaný významu a symbolickej interpretácii sakrálnej architektúry. Ďalšie kapitoly sú logicky členené podľa historických slohových období, počnúc predrománskou a románskou architektúrou končiac architektúrou súčasnosťou. Štruktúra jednotlivých kapitol je štandardná. Na základe kostry kľúčových historických udalostí súvisiacich s témou sú predstavované najlepšie sakráльne diela toho obdobia na území Slovenska. Nejde len o enumeráciu stavieb. Autori zaujmavo opisujú špecifické hodnoty jednotlivých stavieb a upozorňujú na ich súvislosti. Publikácia zahŕňa sakrálné stavby všetkých konfesí existujúcich na Slovensku. Proporcie kapitol sú vyvážené a priestor je venovaný tým najhodnotnejším dielam, prevereným rokmi a meniacimi sa kritériami. Súčasná sakrálna architektúra je súčasťou kapitoly nie veľmi šťastne nazvanej Funkcionalistická a postfunkcionalistická sakrálna architektúra (ukážka funkcionalizmu – na s. 110 – evan-

lický kostol vo Zvolene). V tejto súvislosti si dovolím pochybovať o množstve vybraných príkladov, a najmä o ich architektonických hodnotách. Jednoznačne súhlasím s názorom M. Dullu, ktorý v recenzii v časopise Projekt o tejto publikácii napísal: "A tak je vý-

ber najnovších diel prefázený produkciou, ktorá sa nám zdá nepodstatná a nemala by sa považovať za viac ako priemer... a to, čo považujeme za najhodnotnejšie... je v tejto kapitole uvedené len v druhom slede".

A je to ozaj tak, diela s medzinárodným ohlasom ako Rybárikov kostol vo Vojkovciach či dostavba kostola vo Vrakuni z ateliéru Bogár – Králik – Urban sa v texte spomínajú len okrajovo. Nadhodnotenie dnešných, v historickom kontexte bezvýznamných stavieb, übera na väznosť ostatnému výberu.

Ešte k formálnej stránke publikácie. Kniha má prehľadnú zrozumiteľnú štruktúru a kultivovanú grafickú úpravu. Disponuje kvalitným fotografickým materiálom a grafickými schémami s vysokou výpovednou hodnotou. Má kalendárium, zoznam literatúry, register stavieb i slovník odborných výrazov. Určite by jej prospela pevná väzba. Kniha Sakrálna architektúra na Slovensku je hodnotným dielom, ktoré by nemalo chýbať v knižnici žiadneho kultúrneho obyvateľa našej krajiny.

Henrieta H. Moravčíková

Kalendárium

19.–20. mája 1998 – Zvolen – Sympózium **Odumieranie ľudskosti (?)** pri príležitosti nedožitých 95. narodenín Konrada Lorenza. Usporiadatelia: Katedra spoločenských vied Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene, Mesto Zvolen, Krajská štátна knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene, Akadémia vzdelávania vo Zvolene. Miesto konania: študovňa Krajskej knižnice na Štúrovej ul. vo Zvolene.

Kontaktná adresa: PhDr. Peter Krchnák, CSc. (gestor sympózia), katedra spoločenských vied Fakulty ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene, Masarykova 24, 960 53 Zvolen, tel.: 0 855/320 313, 320 838, 333 480, kl. 102, Magdaléna Kamenská (organizačné zabezpečenie): kl. 103. E-mail: krchnak@vsld.tuzvo.sk

24.–25. júna 1998 – Bratislava – TOP '98 – 4. medzinárodná konferencia Technika ochrany prostredia zameraná na problematiku zneškodňovania odpadov. Cieľom konferencie je poskytnúť najnovšie teoretické a praktické poznatky z oblasti minimalizácie, monitoringu, informačných systémov zneškodňovania odpadov. Usporiadateľom konferencie je katedra výrobnej techniky Strojníckej fakulty STU, odborná spolupráca: Ministerstvo životného prostredia SR, Centrum prevencie znečistenia pri Strojníckej fakulte STU a Svetové environmentálne centrum WEC. Miesto konania: Strojnícka fakulta STU.

Sekretariát konferencie: doc. Ing. Ľubomír Šooš, CSc., katedra výrobnej techniky Strojníckej fakulty STU, Nám. slobody 17, 812 31 Bratislava, tel.: 07/3596560, 543, fax: 07/397 809. E-mail: top98@kvt.sjif.stuba.sk